

AZ ERDŐBEN AZ EMBER VENDÉG, TARTSUK TISZTELETBEN A TERMÉSZETET!

Medve a határon

Az ország talán legvadregényesebb tája az Északi-középhegység. A Mátra, a Bükk és az Aggteleki-karszt különleges növény- és állatvilággal, a tikkasztó nyárban is zöldellő tájjal, hazai léptékben impozáns magaslatokkal csábítja a kirándulókat. Érdeemes azonban körültekintőnek lenni, ha az erdőt járjuk, mert egy ideje a medve és a farkas is felfedezte magának ezt a vidéket. Az erdőben pedig ők vannak otthon.

SZŐVEG SZENTEI ANNA

Tavasszal futott körbe a hír – főként a közösségi médiában –, hogy barna medve jelenlétét észlelték a Nógrád megyei Pásztó közelben. A Mát-ra nyugati lábánál fekvő település feletti Nyikom-bércen működő Gortva Birtok tulajdonosa április közepén tette közzé a birtokhoz közeli tisztáson működő kameracsapda éjszakai felvételeit, amelyeken két játszadozó medvebocs látható. Az ügy kapcsán megszólalt a tájvédelmi körzetet felügyelő Bükki Nemzeti Park Igazgatósága is, megerősítve, hogy több barna medvével kapcsolatos bejelentés érkezett hozzájuk. Május közepén a Bükkben fekvő Szilvásváradon és Nagyvinyón is láttak medvét.

– A barna medve mindenevő, és nem elsősorban ragadozó, inkább rendszertani szempontból tartozik a nagyragadozók közé. Főleg elhullott állatokat, gombát, növényeket fogyaszt, ezért az emberre vadászó vérmedvével kapcsolatos történetek a városi legenda kategóriájába sorolandók. Tartani ajánlatos, félni azonban nem kell tőle – szögezi le *Bakó Botond* zoológiai szakreferens, a Bükki Nemzeti Park munkatársa.

A szakember szerint abban, hogy a barna medve időnként felbukkan az Északi-középhegység erdeiben, az idei aszályos tavasz és a nem túl következetes szlovák erdőgazdálkodás is szerepet játszhat. A nagyragadozó az Alacsony-Tátra hegyvonulatain kel át hazánkba, bocsokkal együtt is képes megtenni egy éjszaka

alatt akár ötven kilométernyi távolságot. Ám az biztosan kijelenthető, egyelőre még nem szaporodik a hazai erdőkben.

Bakó Botond hangsúlyozza: szinte esélytelen, hogy kirándulás közben medvével találkozunk, ám ha valamilyen csoda folytán mégis sikerül meglepnünk, legfontosabb, hogy a szemébe nem nézve, lassan kell távolodni tőle. Fontos, hogy emberként azonosítson minket, ezért akár beszélhetünk is hozzá. Alapszabály, hogy nem szabad elfutni, mert az beindítja a medve menekülés-támadás reflexét – igaz, az emberben is azonnal bekapcsol ez a kódolt életvédelmi ösztön, de úrrá kell lenni rajta. Ha bocsokkal találkozónánk, számítsunk arra, hogy előbb-utóbb az anyaállat is felbukkan. Ilyenkor próbáljunk meg úgy helyezkedni, hogy ne kerüljünk a felnőtt példány és a kicsinyek közé, mert az anyamedve a bocsait mindenáron védelmezni fogja. Ha a medve közelít, érdemes az elemőzsiás hátizsákot a földre helyezni, és óvatosan visszavonulót fújni, ha pedig mégis

támadó viselkedést mutatna, akkor sem pánikba esni, hanem gyorsan, de nem szaladva, elhárítani a helyszínről. Ha elmegy az állat, a távozásával ellentétes irányban kell elhagyni a helyszínt, és értesíteni a Természetvédelmi Őrszolgálatot. De alapvetően a medve tart az embertől, igyekszik kitérni az útjából. Ennek megfelelően az erdőt inkább társaságban járjuk, lehetőleg hangosan beszélgetve, ha pedig kutyával vagyunk, inkább vegyük pórázra kedvencünket, nehogy a vadállat szagától fellelkesülő kutya a medvével a nyomában szaladjon vissza a gazdájához.

A hazai magashegységek erdeiben néhány éve farkast is észlelnek: az idején 15-18 európai szürke farkast és egy eurázsiai hiúz számláltak össze a Bükki Nemzeti Park munkatársai. A kirándulóknak a farkasoktól véggépp nem kell tartaniuk, a farkas ugyanis tart az embertől, még akkor is, ha falkában jár. Bakó Botond kiemeli, a hiúz viszont olyan rejtett életmódot folytat, hogy szinte semmi esélyünk megpillantani. Pedig az Északi-középhegységben mintegy tucatnyi példány él.

A nagyragadozóknak az erdei életközösségre és a biológiai sokféleségre nézve igen pozitív hatásuk van: segítenek a vadállomány szabályozásában, hiszen a legyengült egyedeket ejtik el, ahol pedig hosszú távon megtelepednek, ott az erdők állapota is javul. Magyarországon a barna medve és a szürke farkas fokozottan védett állat, természetvédelmi értékük 250 ezer, míg a szintén fokozottan védettnek számító hiúzé 500 ezer forint. ■